Veritabanı Yönetim Sistemleri

MS Access'e Giriș

- MS Access programını giriş seviyesinde tanımak
- MS Access'te veritabanı oluşturabilmek
- MS Access'teki veri tiplerini tanımak

İçindekiler

- 1. MS Access'e Giriş
- 2. MS Access'te Veritabanı Oluşturma
- 3. MS Access'te veri tipleri

1. MS Access'e Giriş

MS Access ilişkisel bir veritabanı yönetim sistemidir. Yani verileri, birbirleriyle ilişkili tablolar içerisinde saklar.

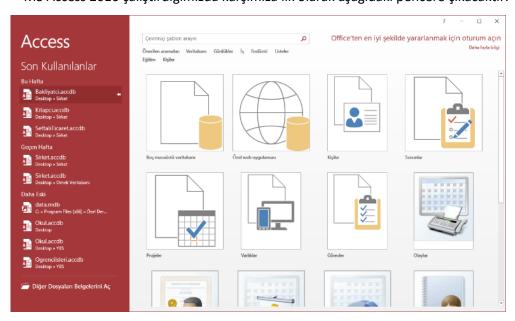
MS Access'te her veritabanı ayrı bir dosya olarak saklanır. Veritabanı ile çalışabilmemiz için önce veritabanı dosyasını oluşturmamız gerekmektedir.

Dokümanlarımızda Microsoft Access 2016 sürümü kullanılarak anlatım yapılacaktır.

Office 2007 sürümünden itibaren Access veritabanı dosyalarının uzantıları .accdb olarak değişmiştir. Daha eski Office sürümlerinde Access veritabanı dosyalarının uzantıları .mdb şeklinde idi. Yeni Office sürümleri .mdb uzantılı dosyaları açabilmektedir. Ancak Office 2007'den eski sürümler .accdb dosyalarını desteklememektedir.

2. MS Access'te Veritabanı Oluşturma

MS Access 2016 çalıştırdığımızda karşımıza ilk olarak aşağıdaki pencere çıkacaktır.

Görüldüğü üzere, sol tarafta en son açılmış olan dosyalar (Access veritabanları) listelenmektedir. Son çalıştığımız veri tabanlarından biriyle çalışmak için soldaki dosyalardan birinin üzerine tıklayarak bu veritabanı hızlıca açılabilir.

Sağ tarafta ise, boş bir veritabanı oluşturmak için veya önceden hazırlanarak bize sunulmuş olan, belirli amaçlara yönelik veritabanları oluşturmak için kullanılan düğmeler yer almaktadır.

Boş bir yeni veritabanı oluşturmak için "Boş masaüstü veritabanı" butonuna basılarak ilk adım atılır.

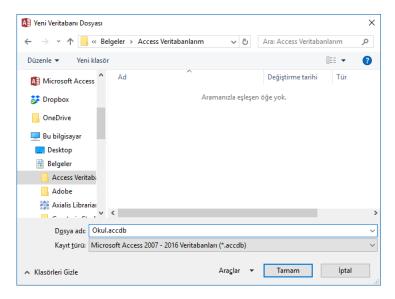
Bu butona basıldığında aşağıdaki gibi bir pencere açılacaktır.

Bu pencerede, veritabanı adı girilir. Kayıt yeri dosya adının altında gösterilmektedir. Dosyanın kaydedileceği klasör değiştirilmek istenirse dosya adının sağındaki gözat butona basılarak değiştirilebilir.

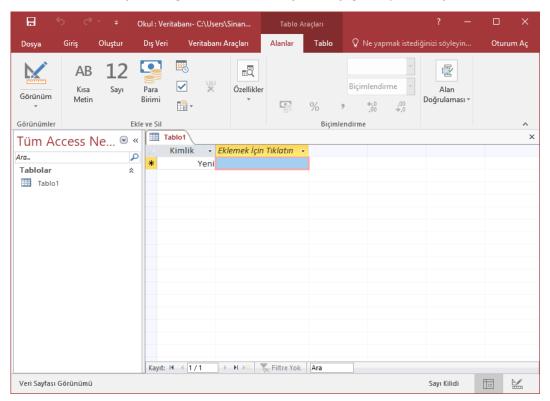
Yukarıdaki görünen Gözat butonuna basıldığında aşağıdaki pencere görüntülenecektir.

Son olarak, Oluştur butonuna basılır ve veritabanı oluşturulmuş olur.

Veritabanı oluşturulduğunda ilk olarak karşımıza aşağıdaki pencere çıkacaktır.

Hızlı Erişim Araç Çubuğu

Pencerenin sol üstünde yer alır. Yeni, Aç, Kaydet, Baskı Ön İzleme gibi bazı işlevler hızlı erişim araç çubuğuna alınarak, işlemler daha pratik bir şekilde ulaşılabilir.

Sekmeler

Belirli bir konu ile ilgili komutları birbirinden ayırmak için kullanılan sayfalara sekme adı verilir. Aşağıda Dosya, Giriş, Oluştur ve diğer sekme başlıklarını görebilirsiniz.

Ek Sekmeler

Belirli bir işlem üzerinde çalışılıyorken, o işleme özel ek sekmeler görünür. Bu işlem tamamlandığında ise ek sekmeler otomatik olarak kapatılır.

Örneğin, aşağıda da görüldüğü gibi, tablo tasarımı yapılırken Tablo Araçları başlığı altında Alanlar ve Tablo şeklinde iki ek sekme açılacaktır. Tablo tasarımı penceresi kapatıldığında bu ek sekmeler de kaybolacaktır.

Komutlar

Bir sekme açıldığında o sekmedeki her bir düğme, bilgi giriş kutusu veya menülere komut adı verilir. Aşağıdaki resimde görülen, "Görünüm", "Kısa Metin", "Sayı", "Özellikler" ve "Biçimlendirme" gibi öğeler komutlara birer örnektir.

Komut Grupları

Seçili sekme içindeki kullanılabilir komutlar, birbiriyle ilişkili öğeleri bir arada gösteren gruplara ayrılmışlardır. Grupların adı komutların altında görünür. Seçilen sekmeye bağlı olarak kullanıcı arabiriminde farklı komutlar bulunmaktadır.

Aşağıdaki resimde "Görünümler", "Pano", "Sırala ve Filtre Uygula", "Kayıtlar" ve "Bul" komut grupları görüntülenmektedir. Başka bir sekmeye tıklandığında farklı komut grupları görünecektir.

Şerit

Herhangi bir sekmeye tıklandığında, o sekmedeki komutların bulunduğu alana şerit adı verilir.

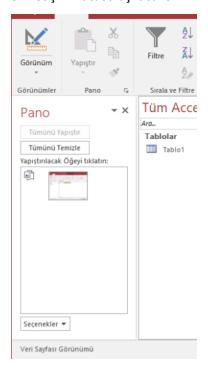
İletişim Başlatıcılar

Bazı komut gruplarında, o grupla ilgili tüm komutlar şeride sığmadığı için ek iletişim kutuları üzerinden ulaşılabilir. Bazı komut gruplarının sağ alt köşesindeki iletişim başlatıcıya tıklayarak iletişim kutusuna erişilebilmektedir.

Komut grubunun sağ alt köşesindeki küçük ok simgesine tıklandığında ek bir iletişim kutusu açılır ve burada o komut grubu ile ilgili şeritte görünmeyen ilave komutlara ulaşılır.

Örneğin, aşağıdaki resimdeki "Pano" komut grubunun sağ alt köşesindeki ok simgesine tıklandığında "Pano" iletişim kutusu açılacaktır.

Access veritabanı uygulamasını kapattığımızda, üzerinde çalıştığımız veri tabanını da kapatmış oluruz.

3. MS Access'te veri tipleri

Veri tabanını oluştururken tablolardaki alanları oluşturmak için alanlara verebileceğimiz veri tiplerini belirlememiz gerekir.

Daha önce de bahsedildiği üzere, veri tabanı yönetim sistemine göre veri tiplerinin adları farklılık gösterebilir. Örneğin, temelde aynı veri tipi olmasına rağmen, boolean veri tipi bazı veri tabanı yönetim sistemlerinde "boolean", bazılarında "bit", bazılarında "Evet/Hayır" diye adlandırılabilmektedir.

Kısa Metin (eski adı "Metin")

Alfasayısal veriler (adlar, başlıklar, vb.) saklanır.

Boyutu en çok 255 karakterdir.

Uzun Metin (eski adı "Not")

Çok miktarda alfasayısal veri (tümceler ve paragraflar) saklanır.

Boyutu yaklaşık 1 gigabayta (GB) kadardır, ama uzun metin görüntüleyen denetimler ilk 64.000 karakterle sınırlıdır.

Sayı

Sayısal veriler saklanır.

Boyutu 1, 2, 4, 8 veya 16 bayttır.

Büyük Sayı

Sayısal veriler saklanır.

Boyutu 8 bayttır.

Tarih/Saat

Tarihler ve saatler saklanır.

Boyutu 8 bayttır.

Para Birimi

Dört ondalık konum duyarlılığında (virgülden sonra dört hane) depolanan para verileri saklanır.

Boyutu 8 bayttır.

Otomatik Sayı

Her yeni kayıt için Access tarafından üretilen benzersiz değer saklanır.

Boyutu 4 bayttır. Çoğaltma kimliği seçilirse 16 bayttır.

Evet/Hayır

Boole (doğru/yanlış) verileri saklanır. Access, yanlış için sayısal sıfır (0) değerini ve doğru için -1 değerini depolar.

Boyutu 1 bayttır.

OLE Nesnesi

Windows tabanlı başka bir uygulamadan resimler, grafikler ve diğer ActiveX nesneleri saklanır.

Boyutu en çok 2 GB dolaylarındadır.

Köprü

İnternet'te, intranette, yerel ağda (LAN) veya yerel bilgisayarınızdaki bir belge veya dosyanın bağlantı adresi saklanır.

Boyutu en çok 8.192 karakterdir. (Köprü veri türünün her bölümü en çok 2048 karakter içerebilir).

Ek

Resim, belge, elektronik tablo veya grafik gibi dosyalar eklenebilir. Her Ek alanı, veritabanı dosyasının depolama boyutu sınırını aşmamak kaydıyla kayıt başına sınırsız

sayıda ek içerebilir. Ek veri türünün MDB dosya biçimlerinde (eski Access formatı) kullanılamadığı unutulmamalıdır.

Hesaplanan

Bir veya birden çok alandaki verileri kullanarak hesap yapan bir ifade oluşturulabilir. İfadeden farklı sonuç veri türleri belirlenebilir. Hesaplanan veri türünün MDB dosya biçimlerinde kullanılamadığı unutulmamalıdır.

Boyutu Sonuç Türü özelliğinin veri türüne bağımlıdır. Kısa Metin veri türünün sonucu en çok 243 karakter olabilir. Uzun Metin, Sayı, Evet/Hayır ve Tarih/Saat, kendi ilgili veri türleriyle eşleşmelidir.

Arama Sihirbazı

Tasarım görünümünün Veri Türü sütunundaki Arama Sihirbazı girdisi aslında bir veri türü değildir. Bu girdiyi seçtiğinizde, basit veya karmaşık bir arama alanı tanımlamanız için size yardımcı olan bir sihirbaz başlatılır. Basit arama alanı, satır başına tek bir değerin içeriğini doğrulamak için başka bir tabloyu veya değer listesini kullanır. Karmaşık arama alanı, her satıra aynı veri türünde birden çok değer depolamanıza olanak tanır.

Boyutu arama alanının veri türüne bağımlıdır.

Kaynaklar

https://support.office.com/tr-tr/article/Access-masaüstü-veritabanları-için-veritürleri-df2b83ba-cef6-436d-b679-3418f622e482